

JOUKKOLIIKENNE
Hämeenlinnan kaupungin viranomainen

EU:N Palvelusopimusasetuksen
7 artiklan 1.kohdan mukainen

JOUKKOLIIKENTEN YHDISTELMÄRAPORTTI
vuodesta 2016

SISÄLLYSLUETTELO

1	Raportin tausta ja tarkoitus	3
2	Hämeenlinnan kaupungin viranomaisalue.....	3
3	Julkisen palvelun hintavelvoitteet	4
4	Valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun veloitteen täyttämistä	6
4.1	Vuonna 2016 voimassa olleet siirtymäajan liikennöintisopimukset	6
4.2	Vuonna 2016 voimassa olleet hankintasopimukset	7
4.2.1	Sopimusten luonne	7
4.2.2	HämeBus Oy	7
4.2.3	Inter Kuljetus Oy	7
4.2.4	Jaakko Tuuri	7
4.2.5	Lehdon Liikenne Oy	8
4.2.6	Mikkolan Liikenne Oy.....	8
4.2.7	Pekolan Liikenne Oy	8
4.2.8	Valkeakosken Liikenne Oy.....	9
4.2.9	Vekka Liikenne Oy.....	9
4.2.10	Ventoniemi Oy	9
5	Vertailu edelliseen vuoteen	10
5.1	Lippusubventio.....	10
5.2	Liikennöintikorvaukset.....	11
5.3	Valtionavustus	11

1 RAPORTIN TAUSTA JA TARKOITUS

Raportin julkaiseminen perustuu EU:n palvelusopimusasetukseen:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23. päivänä loka-kuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta

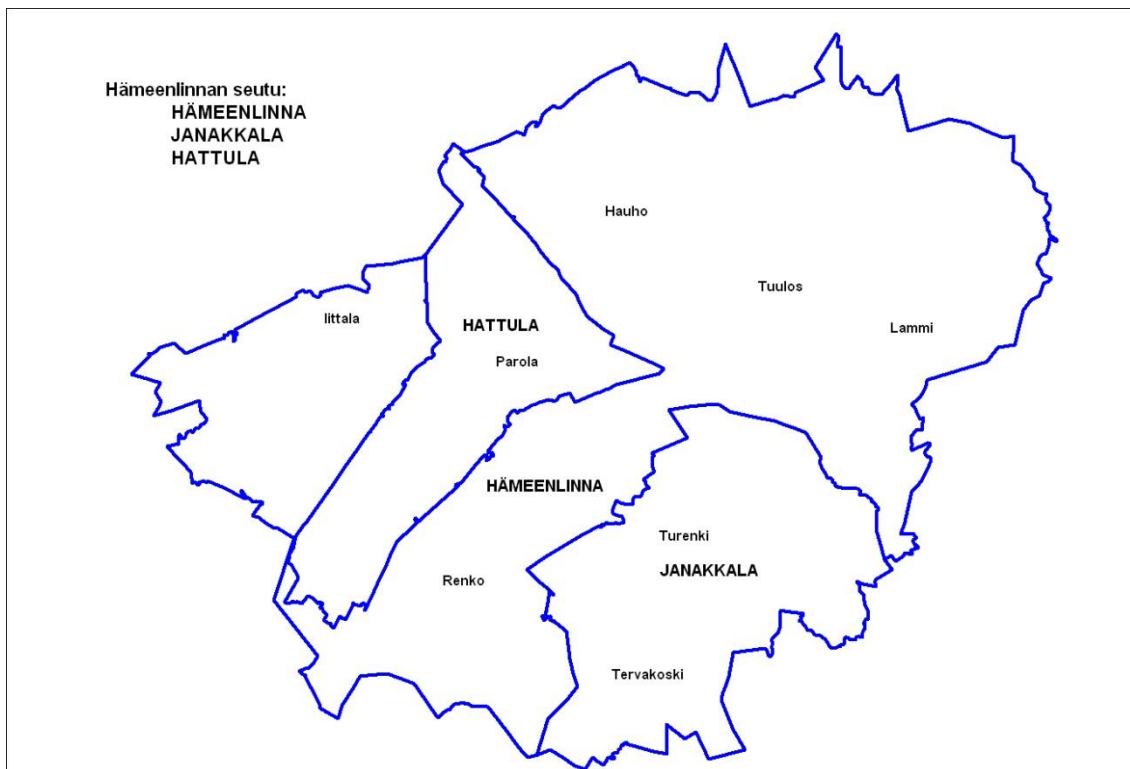
7 artikla

Julkaiseminen

1. Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava kerran vuodessa yhdistelmäraportti, jossa selostetaan sen toimivaltaan kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet, valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä. Raportissa erotetaan toisistaan linja-autoliikenne ja raideliikenne ja sen pohjalta on voitava valvoa ja arvioida julkisen liikenneverkon suorituskykyä, laatua ja rahoitusta, ja siinä on tarpeen mukaan annettava tietoja myönnettyjen yksinoikeuksien luonteesta ja laajuudesta.

2 HÄMEENLINNAN KAUPUNGIN VIRANOMAISALUE

Hämeenlinnan kaupungin joukkoliikenneviranomaisen alueeseen kuuluu kolme kuntaa: Hämeenlinna, Janakkala ja Hattula. Väestömäärä on noin 94 000 asukasta.

3 JULKISEN PALVELUN HINTAVELVOITTEET

Hämeenlinnan kaupungin viranomaisalueella vuonna 2016 voimassaolleet hintavelvoitteet on lueteltu alla. Seudulla otettiin käyttöön lippu- ja maksujärjestelmä Waltti 11.8.2016 alkaen. Ensimmäisessä vaiheessa otettiin käyttöön kertaliput sekä peruskoululaisten ja 2.asteen opiskelijoiden kausiliput. Toisessa vaiheessa 19.9.2016 otettiin käyttöön arvoliput ja loput kausiliput. Oy Matkahuolto Ab:n järjestelmässä olleiden Hämeenlinnan seutulippujen sekä kaupunki- ja kuntalippujen myynti lopetettiin 25.9.2016. Lipputuotteita sai käyttää niiden yksilöllisen voimassaoloajan loppuun ja enintään 31.12.2016 asti.

Hämeenlinnan seutulippu

lipputyyppe:	30 päivää rajaton matkustusoikeus
kelpoisuusalue:	Hämeenlinna, Hattula, Janakkala, Valkeakoski
asiakashinnat:	Hämeenlinna 80 € / 30 pv
	Hattula 67 € / 30 pv
	Janakkala 70 € / 30 pv

lipputyyppe:	Lammi – Lahti -työmatkalippu 30 päivää rajaton matkustusoikeus
kelpoisuusalue:	runkomatalla Lammi – Lahti ja lisäksi Lahden paikallisliikenteessä
asiakashinta:	Hämeenlinna 113 € / 30 päivää

Hintavelvoitteesta maksettu korvaus (alv 0 %) vuonna 2016

Hämeenlinna	52 064 €
Hattula	31 068 €
Janakkala	6 244 €

Riihimäen seutulippu

lipputyyppe:	30 päivää rajaton matkustusoikeus
kelpoisuusalue:	Janakkala, Hyvinkää, Hausjärvi, Loppi, Mäntsälä, Riihimäki
asiakashinnat:	Janakkala 70 € / 30 pv

Hintavelvoitteesta maksettu korvaus (alv 0 %) vuonna 2016 sisältyy edellä esitettyyn Hämeenlinnan seutulippuun.

Hämeenlinnan kaupunkilippu

lipputyyppe:	30 päivää rajaton matkustusoikeus
kelpoisuusalue:	kanta-Hämeenlinna
asiakashinta:	Hämeenlinna 50 € / 30 päivää

lipputyyppe:	sarjalippu 44 matkaa, voimassaolo 92 päivää
kelpoisuusalue:	kanta-Hämeenlinna
asiakashinta:	Hämeenlinna 63 € / 44 matkaa

Hintavelvoitteesta maksettu korvaus (alv 0 %) vuonna 2016

Hämeenlinna	138 085 €
-------------	-----------

Hattulan kuntalippu

lipputyyppe: aikuisten sarjalippu 44 matkaa, voimassaolo 92 päivää
 kelpoisuusalue: Hattula, kanta-Hämeenlinna
 asiakashinta: Hattula 65 € / 44 matkaa

lipputyyppe: lasten sarjalippu 44 matkaa, voimassaolo 92 päivää
 kelpoisuusalue: Hattula, kanta-Hämeenlinna
 asiakashinta: Hattula 35 € / 44 matkaa

Hintaveloitteesta maksettu korvaus (alv 0 %) vuonna 2016
 Hattula 34 952 €

Hämeenlinnan veteraanilippu

lipputyyppe: kertalippu rintamamies- tai rintamapalvelustunnuksen omaaville veteraaneille
 kelpoisuusalue: Hämeenlinna
 asiakashinta: ilmainen hämeenlinalaisille veteraaneille

Hintaveloitteesta maksettu korvaus (alv 0 %) vuonna 2016
 Hämeenlinna 3 940 €

Hattulan veteraanilippu

lipputyyppe: kertalippu rintamamies- tai rintamapalvelustunnuksen omaaville veteraaneille
 kelpoisuusalue: Hattula ja kanta-Hämeenlinna
 asiakashinta: ilmainen hattulalaisille veteraaneille

Hämeenlinnan palvelulinja Kyläpussien asiointimaksu

lipputyyppe: kertalippu
 kelpoisuusalue: Hämeenlinnassa palvelulinja Kyläpussit
 asiakashinta: 2,50 € / matka

Hintaveloitteesta ei ole maksettu erillistä korvausta.

Janakkalan palvelulinja Tassu-bussin asiointimaksu

lipputyyppe: kertalippu
 kelpoisuusalue: Janakkalassa palvelulinja Tassu-bussi
 asiakashinta: 2,50 € / matka
 5,00 € / matka lauantain asiointivuorossa

Hintaveloitteesta ei ole maksettu erillistä korvausta.

Waltin lipputuotteet

Waltin hintaveloitteista on maksettu korvausta siirtymäajan liikennöintisopimukseen kuuluvalla liikenteelle. Hintaveloitteista on korvattu yhteensä 41 613 € (alv 0 %).

4 VALITUT JULKISEN LIIKENTEEN HARJOITTAJAT SEKÄ KORVAUKSET, JOITA NIILLE ON MAKSETTU, JA YKSINOIKEUDET, JOITA NIILLE ON MYÖNNETTY KORVAUKSENA JULKISEN PALVELUN VELVOITTEEN TÄYTTÄMISESTÄ

4.1 Vuonna 2016 voimassa olleet siirtymäajan liikennöintisopimukset

Hämeenlinnan kaupungin viranomaisen teki henkilöliikennelain aikana voimassa olleista linjaliikenneluvista joukkoliikennelain 62 §:n mukaiset siirtymäajan liikennöintisopimukset vuonna 2009. Siirtymäajan liikennöintisopimuksissa määritetyssä bussiliikenteessä olivat vuonna 2016 voimassa hintavelvoitteet, jotka on määritetty edellä luvussa 3. Liikenteenharjoittajat saivat korvauksen hintavelvoitteen täyttämistä. Muita korvauksia ei maksettu.

Siirtymäajan liikennöintisopimusliikennettä ovat

YHLA 5296/2009, Mikkolan Liikenne Oy, Hauhon suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 13.8.2017 asti

YHLA 5297/2009, Pekolan Liikenne Oy, Hauhon suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 13.8.2017 asti

YHLA 5298/2009, Pekolan Liikenne Oy, Lammin suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 13.8.2017 asti

YHLA 5299/2009, Pekolan Liikenne Oy, Janakkalan suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 31.12.2016 asti

YHLA 5300/2009, Pekolan Liikenne Oy, Rengon suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 31.12.2017 asti

YHLA 5301/2009, Yhdysliikenne Oy, Rengon suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 31.12.2017 asti

YHLA 5303/2009, Lehdon Liikenne Oy, Turenki – Tervakoski
sopimus bussivuoroista voimassa 11.8.2019 asti

YHLA 5304/2009, Lehdon Liikenne Oy, Turengin suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 31.12.2016 asti

YHLA 5306/2009, Ventoniemi Oy, Tervakosken suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 31.5.2018 asti

YHLA 5307/2009, Pekolan Liikenne Oy (siirretty 1.2.2015 Ventoniemi Oy:ltä; päätös Yhlajklj 15.12.2015 § 64), Turengin ja Lammin suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 31.12.2016 asti

YHLA 5309/2009, Lehdon Liikenne Oy, linja 1
sopimus bussivuoroista voimassa 13.8.2016 asti

YHLA 5311/2009, Lehdon Liikenne Oy, linja 4
sopimus bussivuoroista voimassa 31.5.2017 asti

YHLA 5313/2009, Lehdon Liikenne Oy, linja 20
sopimus bussivuoroista voimassa 13.8.2016 asti

YHLA 5316/2009, Vekka Liikenne Oy, linja 17
sopimus bussivuoroista voimassa 14.8.2016 asti

YHLA 5318/2009, Vekka Liikenne Oy, linjat 5, 16
sopimus bussivuoroista voimassa 31.12.2016 asti

4.2 Vuonna 2016 voimassa olleet hankintasopimukset

4.2.1 Sopimusten luonne

Hämeenlinnan kaupungin viranomaisalueella vuonna 2016 voimassa olleet bussiliikenteen hankintasopimukset ovat kaikki käyttöoikeussopimuksia. Luvussa 3 määritetyt hintavelvoitteet koskevat kaikkia hankintasopimuksia soveltuvin osin liikennöntialueen ja linjatyyppin mukaan.

4.2.2 HämeBus Oy

YHLA 683/2015 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Parola-Suontaka-Mervi-Parola, Parola-Pelkola-Sattula-Parola, 11.8.2015 – 3.6.2017. Jatko-optio enintään kaksi vuotta.
- vuonna 2016 korvaus 68 254 € (alv 0 %).

4.2.3 Inter Kuljetus Oy

KH 984/2015 hankintasopimus Lammin kuljetuskokonaisuudesta
Palvelulinja Kyläpussin ja avoimen joukkoliikenteen osuus

- opetuspalveluiden, vammaispalveluiden ja ikäihmisten palveluiden kanssa yhdessä järjestetyn tarjouskilpailun perusteella Lammin palvelulinja Kyläpussin liikennöinti 11.8.2015-peruskoulujen alku elokuussa 2017. Jatko-optio enintään kaksi vuotta.
- vuonna 2016 korvaus 34 867 € (alv 0 %).

YHLA 683/2015 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Hauhon, Hattulan ja Kanta-Hämeenlinnan välisiä arki- ja lauantavuoroja, Lammin ja Kanta-Hämeenlinnan välisiä lauantavuoroja, 1.6.2015 – peruskoulujen alku elokuussa 2017. Ei jatko-optiota.
- vuonna 2016 korvaus 136 881 € (alv 0 %).

Yhla 363/2016 käyttöoikeussopimus, Hauhon kyläpussi

- Hauhon palvelulinja Kyläpussin liikennöinti 6.6.2016 – 8/2019. Jatko-optiomahdollisuus enintään 8/2021 asti.
- vuonna 2016 korvaus 28 224 € (alv 0 %).

4.2.4 Jaakko Tuuri

YHLA 3580/2014 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- Hauhon ja Tuuloksen palvelulinja Kyläpussi 11.8.2015 – 3.6.2016. Ei jatko-optiota.
- vuonna 2016 korvaus 14 986 € (alv 0 %).

4.2.5 Lehdon Liikenne Oy

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, kaupunkiliikenne

- linja 10, 11.8.2014 – 3.6.2017.
- linjan 10 kesä- ja talvivuoroja.
- vuonna 2016 korvaus 141 670 € (alv 0 %).

YHLA 427/2016 käyttöoikeussopimus, kaupunkiliikenne

- kohde 1. linja 1, 11.8.2016 – 3.6.2017.
- kohde 3. linja 20, 11.8.2016 – 3.6.2017.
- vuonna 2016 korvaus 104 243 € (alv 0 %).

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Turengin ja Tervakosken välisiä vuoroja Kiipulan, Tarinmaan sekä Lauttiantkulman kautta 11.8.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio enintään peruskoulujen alkuun elokuussa 2019.
- vuonna 2016 korvaus 194 890 € (alv 0 %).

YHLA 3560/2013 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- Janakkalan palvelulinja Tassu-bussi ja yhdistetyt kuljetukset, 11.8.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio enintään kolme vuotta.
- Sopimus ja korvaus sisältävät palvelulinjan lisäksi ikäihmisten, vammaisten ja kouluikäisten yhdistettyjä kuljetuksia.
- vuonna 2016 korvaus 176 250 € (alv 0 %).

4.2.6 Mikkolan Liikenne Oy

YHLA 683/2015 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Parola – Nihattula – Hyrvälä – Renkajärvi 11.8.2015 – 3.6.2017. Jatko-optio enintään kaksi vuotta.
- vuonna 2016 korvaus 53 188 € (alv 0 %).

4.2.7 Pekolan Liikenne Oy

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Turengin ja Hämeenlinnan välisiä vuoroja Rastilan kautta 1.6.2014 – peruskoulujen alku elokuussa 2016.
- Lammin, Tuuloksen ja Hämeenlinnan keskustan välisiä vuoroja 1.6.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio enintään kolme vuotta.
- Rengon ja Hämeenlinnan keskustan välisiä vuoroja 1.6.2014 – 4.6.2016. Jatko-optio enintään kaksi vuotta.
- vuonna 2016 korvaus 84 680 € (alv 0 %).

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Turengin ja Itä-Janakkalan alueen vuoroja sekä Tervakosken ja Punkan alueen vuoroja 11.8.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio enintään peruskoulujen alkuun elokuussa 2019.
- vuonna 2016 korvaus 83 276 € (alv 0 %).

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, kaupunkiliikenne

- linjat 12 ja 15, 1.7.2014 – 3.6.2017.
- vuonna 2016 korvaus 117 203 € (alv 0 %).

YHLA 1851/2014 käyttöoikeussopimus, kaupunkiliikenne

- linja 1, 11.8.2014 – 10.8.2015. Jatko-optio 10.8.2016 asti.
- linjan 1 kesä- ja talvivuoroja.
- vuonna 2016 korvaus 48 145 € (alv 0 %).

4.2.8 Valkeakosken Liikenne Oy

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- liittalan ja Hämeenlinnan keskustan välisiä vuoroja 1.6.2014 – 2.6.2018. Jatko-optio enintään kolme vuotta
- vuonna 2016 korvaus 129 216 € (alv 0 %).

4.2.9 Vekka Liikenne Oy

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, kaupunkiliikenne

- linjat 2, 3, 8, 9, 13 ja 14, 1.7.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio enintään kolme vuotta.
- vuonna 2016 korvaus 766 905 € (alv 0 %).

YHLA 1851/2014 käyttöoikeussopimus, kaupunkiliikenne

- linjat 5 ja 17, 11.8.2014 – 10.8.2015. Jatko-optio linjalla 5 enintään 31.12.2016 asti ja linjalla 17 enintään yksi vuosi.
- linjan 5 kesä- ja talvivuoroja.
- linjan 17 kesä- ja talvivuoroja.
- vuonna 2016 korvaus 285 009 € (alv 0 %).

YHLA 427/2016 käyttöoikeussopimus, kaupunkiliikenne

- kohde 2. linja 17, 11.8.2016 – 3.6.2017
- vuonna 2016 korvaus 122 057 € (alv 0 %).

YHLA 3560/2013 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- palvelulinja 7, 1.7.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio enintään kolme vuotta.
- vuonna 2016 korvaus 79 494 € (alv 0 %).

KH 2047/2014 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- Kalvolan palvelulinja Kyläpussi, 11.8.2014 – peruskoulujen alku elokuussa 2016. Jatko-optio enintään kaksi vuotta
- vuonna 2016 korvaus 25 191 € (alv 0 %).

KH 426/2011 hankintasopimus Rengon kuljetuskokonaisuudesta

Palvelulinja Kyläpussin ja avoimen joukkoliikenteen osuus

- opetuspalveluiden ja ikäihmisten palveluiden kanssa yhdessä järjestetyn tarjouskilpailun perusteella Rengon palvelulinja Kyläpussin liikennöinti 8.2.2012 – 10.8.2014. Jatko-optio 11.8.2014 – peruskoulujen alku elokuussa 2016. Sopimus siirretty Jarno Aaltonen Ky / Tilausliikenne Jarbus:lta 3.3.2015.
- vuonna 2016 korvaus 8 075 € (alv 0 %).

4.2.10 Ventoniemi Oy

Yhla 1834/2015 käyttöoikeussopimus, Elyn seutuliikenne, yhteishankinta

Hämeenlinnan seudun osuus reitiltä Loppi – Tervakoski – Riihimäki

- vuonna 2016 korvaus 1 712 € (alv 0 %).

5 VERTAILU EDELLISEEN VUOTEEN

5.1 Lippusubventio

Vuoden 2014 kesästä alkaen liikenne on kilpailutettu käyttöoikeussopimuksina, joiden liikenteeseen ei makseta erillistä lippusubventiota. Tämän seurauksena liikenteenharjoittajat sisällyttävät aiemmin lippusubventiona maksetun osuuden liikennöintikorvauksiin tarjoustaan tehdessään.

Siirtymäajan liikennöintisopimuksiin ja ennen kesää 2014 tehtyihin hankintasopimuksiin sisältyvästä liikenteestä maksetaan edelleen lippusubventiota sopimusten voimassaolon loppuun asti. Hankintatavan muutoksen myötä lippusubventio väheni -60 % vuodesta 2014 vuoteen 2016. Eniten on vähentynyt kaupunkilippujen subventio (-73 %), koska kaupunkiliikenteestä on kilpailutettu uudella mallilla suurempi osuus kuin seutulienteestä. Muutos oli vähäisempi vuodesta 2015 vuoteen 2016 kuin edellisen vuoden aikana, koska myös sopimuksia päättyi ja alkoi selvästi vähemmän.

	subventio v.2016 € alv 0 %	subventio v.2015 € alv 0 %	subventio v. 2014 € alv 0 %	muutos 2015→ 2016	
				€ alv 0 %	%
Hämeenlinnan seutulippu (sis. Lammi-Lahti) Riihimäen seutulippu	89 375 €	117 458 €	192 668 €	-28 083 €	-24 %
Hämeenlinnan kaupunkiliput, 30 pv ja 44 matkaa	138 085 €	210 009 €	508 620 €	-71 924 €	-34 %
Hattulan kuntaliput, 44 matkaa, aikuiset ja lapset	34 952 €	48 225 €	52 093 €	-13 273 €	-28 %
Waltti	41 613 €			41 613 €	
YHTEENSÄ LIPUT	304 025 €	375 692 €	753 381 €	-71 667 €	-19 %

5.2 Liikennöintikorvaukset

Liikennöintikorvaukset ovat kasvaneet, koska lippusubventio on siirtynyt tarjouskilpailuissa osaksi liikennöintikorvausta. Korvaukset eivät ole kuitenkaan nousseet samassa suhteessa kuin lippusubventio on pienentynyt. Liikennöidyt bussivuorot eivät ole täsmälleen samat peräkkäisinä vuosina, joten vertailua ei ole mahdollista tehdä puhtaasti hintavertailuna. Uusissa hankintakilpailussa pyritään vastaamaan kysynnän muutoksiin muuttamalla reittejä, aikatauluja ja myös vuoromääriä. Kokonaisuudessaan Hämeenlinnan toimivaltaisen viranomaisen järjestämä bussiliikenne on lisääntynyt, kun mm. Ely-keskusten vuorolakkautusten aiheuttamia yhteyspuutteita on korvattu seudun sisäisellä liikenteellä.

	liikennöinti- korvaus v.2016 € alv 0 %	liikennöinti- korvaus v.2015 € alv 0 %	liikennöinti- korvaus v. 2014 € alv 0 %	muutos 2015 → 2016 € alv 0 % %	
Kaupunki- ja seutuliikenne	2 337 329 €	2 144 071 €	1 976 059 €	193 258 €	9 %
Palveluliikenne	367 087 €	359 973 €	338 857 €	7 114 €	2 %
YHTEENSÄ LIKENNÖINTIKORVAUK- SET	2 704 417 €	2 504 044 €	2 314 916 €	200 373 €	7 %

5.3 Valtionavustus

Hämeenlinnan seutu saa Liikennevirastolta keskisuurille kaupunkiseuduille tarkoitettua valtionavustusta. Vuonna 2016 seudulle myönnettiin 885 000 euroa valtionavustusta, ja se suunnattiin liikennöintikorvauksiin ja kehittämishankkeisiin. Kokonaisuudessaan valtionavustus oli noin 30 % kustannuksista (lippusubventio-, liikennöinti- ja kehittämiskustannukset).

Vuonna 2015 seudulle myönnettiin 946 000 euroa valtionavustusta ja vuonna 2014 myönnettiin 985 000 euroa. Valtionavustuksen väheneminen johtui valtion määrärahaleikkauksista sekä uusista avustuksen jakokriteereistä, jotka vähentävät edelleen asteittain seudun valtionavustusta.